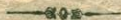

نصیحت نامہ لاهل زمانہ

اثر ماہروی بنت ملا عبد الولی

بو کتاب باصمہ سنہ رخصت پیرلدی سانکت پیطر بورخہ
۲۷ نچی نویا برده ۱۹۰۰ نچی یلک

اوشبو کتاب قزان اونیویر یستیتی ننگ طبع
خانہ سنک باصمہ اولنمشدر ۱۹۰۱ نچی یلک

Дозволено цензурою. С-Петербургъ, 27 ноября 1900 г.

КАЗАНЬ.

Типо-литографія Императорскаго Университета.

1901.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلوات
 والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه اجمعين
 بعد از حمد خداوند عالم و بعد از صلوات رسول
 اکرم صلی الله علیه وعلی آله وسلم ای توغان لایم
 آبرتای لار و بیکه لار ز لار که علم یتشکان قدر
 تلمزچه نصیحت نما بر سوز ایتایم بز خاتونلار نه
 اوچون بو قدر غافل مز او قوغه برده اجتهاد ایتیمیز
 دنیا اشن هر قایوسن نگو چیگو بایلاو و ما ایشبه لاری
 اجتهاد ایتسک یخش بله مز او قوغه ده شولای اجتهاد
 ایتسک انشاء الله تعالی یخش بلور ایدک اوزمز
 غافل اوزمزدن اجتهاد کرکنتا که قال النبی علیه السلام
 طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة حدیث شریف
 یعنی پیغمبر مز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
 افندمز بو یور بدر علم استامک هر مسلمان ایرکا

هم مسلمان خانونغه فرض ديب اوزمزگه كراگلى
 فرض بولغان نرسه لارنى اوگرانورگه تيوش بىنا
 اسلامنى طهارت حيبض و نفاس علملكلارن اوقو هم
 آنكلار بىز خانون قىزلارغه فرض اش نيك بولاي
 اجتهاد ايتيمىز بو فانى دنياننك لذتينه هم شهواتينه
 بىك جهد ايتهمز تورلى تورلى كولمكلار تورلى
 شالار تورلى قالپاقلارغه كونكل قويامز بربرمزدن
 آرتدررغه جهد ايتهمز اول قېرده عرصات قيامتده
 بزگه سؤالنى بولورونى جواب بېرورمىز بىز خانونلارغه
 زينتلانو درست نكاحلى ايرلارمىز حضورنده و حالانكه
 بىزلار كو براك زينتلانمىز اورامغه و مجلس لارگه بارغانده
 اما ايوده ايرلارمىز حضورنده نى بولسه ده يسارى
 و حالانكه شرعا تيوشلى سى ايرلارمىز حضورنده زياده
 زينت لنورگه غيريلار حضورنده نچو كده باراسه كرك
 ايدى بزده غافل لك بىز ضعيفه لىر مجلسنده و عطا و نصيحت
 برده يوق مجلس كه بار ساقى كولمك قالپاق نه فورمه
 ونه توسلى ايكانن فهم گه بىخشى حفظ ايتوب قايتامىز
 بارماحصله مز شول استاد بىكه لىر مجلس لرده و عطا بىينه
 كرشه لار بىزلار ايكىنچى بابقه دنيا سوزينه كر شوب
 بىچاره استاد بىكه ننىك سوزن دنكلاماى و دنكلا وچى

بولمغاچنه ايتورگه بلمای عاجز قالوب رأی دونوب
 توقتاب قالادر ایمدی توغان لرم علم بزگه فرض
 عین در کرک بای کرک فقیر بولسون کرک یاش و کرک
 قارت بولسون فرض عین بولغان علمنی مکه مکرمه گه
 ومدینه منوره گه بارب تکیه آلوب یا که بخاراغه بارب
 حجره آلوب ویا که بود یارمزده مدرسه گه کروب تحصیل
 علم قیلماق فرض ایمس در اما بو طریقه میسر بولسه
 بیک یغمش اکر آلائی بولمسه هر کم اوزیگه ضرور
 مسئلهنی اوزیدن اوستون بولغان اهل علم دن صوراب
 بلمک ممکندر عجب بوزمانمزده دنیانی یازمش حکایت
 سفسطه کتابلرنی اوقورغه و قتمز بولادر اما دین
 و ملت مزگه تیوشلی بولغان کتابلارنی اوقورغه و قتمز
 بولمیدر بو وقت بولمغانلق بز بیچاره لرننک کونکل لرمز
 قارالوب دنیا آلد اغوچی غه محبت باغلاب شیطان
 یولیفه توشکانلکمزدن در هر مؤمن و مؤمنه گه فهم
 ایتاردای کتاب لرنی ممکن قدر کوب قارامق و اوقمق
 لازم در شریعتنی کوب استعمال قیلماق کوب وقتلار
 الله تعالی ننگ عمل و طاعت لارینه موافق اولمغه
 سبب در ای عزیزه بکه لار بز خانونلارننک عقلمز
 قسقه اولوب ساچمز اوزون بولسه ده بو فانی دنیا

اشن تیز فهم گه حفظ ایتهمز لباس لارنی یلمن یل
 فورمی آرتدرامز اگر فرض واجب وسنت حلال
 حرام ومکروه لارنی فرق ایدر قدر اوگرانسک نه
 یخشی اش بولور ایدی اما قرداش لارم بعضه مز اوقیمز
 آق اوستنده قارا یازغاننی اما آغزمز اوقی قولاغمز
 ایشتمی بو اشمز عقلمز قسقه دن می یا که بو فانی
 دنیا ننگ قساوتند نمی یسا که ایرلارمز وبسالارمز
 شغلند نمی یا که جهل و حماقتمز دنمی در حقیقت
 آنا و آنامز صبی وقتده سبق اوگرانو هم استادغه
 بیرو فرض اول وقتده سبق اوقو فقط یازو تازو
 اما صبی وقتده یازو تانما سنک جاهل بولوب قالوی
 مقرر لیکن صبی وقتده آنا آنا جهد ایتوب استادغه
 توجه قیلوب تابش رسه بالا قابله بولسه تیز وقتده
 یازو تانی چونکه بالالار یاش اغساج کبی در یاش
 آغاج نی قدر کا کری بولسه ده توزانوی آساندر
 شوننگ کبی آدم دخی صبی وقتده تربیه نی قبول
 ایتما کی آسان بوله دور لیکن بلاغت که یتکاج کونکل گه
 تورلی اویلار و فکرلار توشوب دنیاغه چنو فکرلاری
 توشوب تورلی نرسه نی آرزو قیله باشلی شول سببند
 یاش وقتده جهد اینار گه کرک علم اصول جدید دن می

اصول قدیم دن می مقصود یازو تانومق اما منم
 فهمده اصول جدید او قورغه هم یازارغه آسانلغی
 بار بر آز زمانده یازو تانور او چون فائده سی بار
 حاضرندہ تجربہ ایتہ من اوز مزده صبیہ هم بالفہ شا کردلارم
 بار اصول جدیدہ ایله او قوب بر یلدہ بخشیفنہ
 سواد تانوب کلام شریفنی احکامی ایله او قوچی
 صبیہ لرم بار آز آز یازو هم یازالار رسم خطلاری
 بولمسه ده مملکت خلق مز ننگ رسمی ایله یازالار وهم
 بالفہ لاری علم حسابدن هم حظلاری بار ای افندیہ لرم
 قال النبی علیہ السلام اطلبوا العلم ولو بالصین گرچه
 معلم یراقده بولمسه ده بارب او قورغه امر ایتکان اما
 او قیمز لیکن او قو توکل وانا مز زیرا کہ او قومز
 بلوب توکل صاحب جزری رحمۃ اللہ علیہ ایتکان
 مَنْ لَمْ يَجُودِ الْقُرْآنَ فَهَوَاتُمْ يَعْنِي قرآنی قراءت
 حکمی ایله او قومسه گناہلی بولور دیکان قولمزده
 فرصت بار وقتندہ تعلیم آلیق الحمد لله معلمہ لرمز
 بار غفلتندہ بولمہ ایق وای ضعیفہ لرم سلامت وترک
 وقتمزنی غنیمت بلوب بو فانی دنیا اشندن آخرت
 اشن آلد ا توتیق باراسی بولمزنی فکر لب سلامت
 ویاش وقتندہ غافل بولورغه یارامی زیرا کہ اجل

یقامزنی توتماسدن اول اشمزده بولیق بیت المال
 یفنی عن قریب * والعلم یبقی لایزال دیکن یعنی
 مال نابولور اما تیز بتار ولیکن علم لیک اصلا بتمز
 زایل بولمس ای ضعیفه لار بو نصیحتنی من یازمادم
 غیبت ایتوب مگر اوزمزه بولغان نقصانتنی اگر
 خطاسی بولسه عفو ایتکز وای باکره قزلار وقت
 یتوب کیاوگه بارسه نکز یات شورگه یا که یات بورطقه
 قاینانا قاینانا قاینشلارم باردیب فرض نماز نکزنی ترک
 قیلمانکز اول الله تعالی ننگ امرن برجا قیلنکز
 سنکره آلارننگ خدمتنی ادا ایتونکز الله تعالی گه
 اطاعت فرض الارغه اطاعت واجب فرض واجبدن
 مقدم شوننگ اوچون آلارنی رعایه ایتوب آلارننگ
 دعاسون آلورغه تیوش آلارش عاآنا آنا حکمنند لاردر
 شولایوق ایرلارمزگه هم اطاعت لازم نجوک بولسه ده
 آلارننگ کونکن تابوب یخشی سوزلار ایله اوزمزگه
 محبتلی وبقین بولونی جهد اینارگه کرک آلارسفردن
 یا که بازاردن قایتوغه پاکزه لباسلار کیوب تواضلعف
 ایله توررغه تیوش اما ایرلارمزگه تواضلعف ایله
 اطاعت ایتوب تورساق آلارننگ محبتلری و رغبت لاری
 آرتوب معیشتمز یخشی بولسه کرک ایمدی افندیه لر

ایرلارمز سفر دین قایتوغه قرانغی یوزلارمز ایله کرلی
لباس ایله ویمان سوزلارمز ایله تورساق ایرلارمز ننگ
صحبتلاری دونوب کونککلارینه ایکنچی اوی توشوب
غیری فرض لارغه منقلب بولوی مقرر فلانلوموالی
ولواموا انفسکم صنکره شویله اویلانکز

❀ قایناتا هم قایناناغه تیوشلی سوزلار ❀

قایناتا هم قاینانا الوغ کشیلار آلاز کیلون بولوب
توشکن کشیگه ترحملی وشفقتلی بولورغه تیوش خصوصاً
یانکا وقتده مثلاً بو اشلر منم باشمدن اوتدی اوزم
توش اویازندن بر امام بالاسی ایدم یوز چاقرم یردن
بو شهرگه کیلدم اما ایکنچی خاتونلقه اول وقتده
بر متقیه و متشرعه و معلّمه غیاره قاینانام بار ایدی
هم ملایمه و مظلومه کنداشم بار ایدی شول وقتده
من بو شهر ننگ رسم رسومن و معامله سن بلمایمن
وترتبنی هم بلمایمن چونکه من اوزم اتا انا صحبتندن
باشقه صحبت کورمادم حتی انا مزدن باشقه که سنه فی
بلمادم فقط اوز یورطه زداغی معامله فی گنه بلمدم
والحاصل بنی زوجم آلوب کیلدی ینکا ویاش وقت
بو یورطننگ معامله سن نچوک ایتارگه بلمایمن بعضی
نرسه ننگ اسمن هم بلمایمن چونکه دنیا کور مکان من

تمام باشم ششوب تو بدمن آیر یلغان قوشدای بولوب
 مَن صَبْرٌ ظَفَرٌ دِيبٌ صَبْرٌ ایتدم الحمد لله بارا بارا
 ظَفَرٌ تابدم اما قاینانام مرحومه غایت تقوی کشی
 ایدی هر دایم قولنده کلام شریف ایدی حضورنه
 چاقرب وعظ ونصیحت ایدر ایدی وکونداشم هم
 بوشهر ننگ الوغ مدرس وامام بالاسی ایدی جایلی
 وملایم سوزلی کهسنه ایدی هر ایکاونی الله حضرتی
 غریق رحمت ایتسون ایدی افندیه لار الوغ بولغان
 آدم لاریاش لار ننگ هم بعض نقصاناتلارنی عفو ایدوب
 یول قویارغه تیوش چونکه قارتلار ننگ هم یاشلیک
 اوز باشلارندن اوتکان اشنی اونو تماسقه
 تیوش نناکه کتاب ایتنه اغتنم خمساً قبل خمس دیب
 یعنی قارتلق کیلماسدن اول یاشلیکنی غنیمت بل
 فقیرلیک کیلماسدن اول دولت ننگ قدرن بل آورو
 کیلماسدن اول سلامتک قدرن بل مشقت کیلماسدن
 اول طنجلق قدرن بل اجل کیلماسدن اول ترکلیک
 قدرن بل دیکان سوزدر

ایرلار خصوصنده بولغان سوزلار

خانولار ننگ هم ایرلارنده حققلاری باردر حضرت

فقیه ابو اللیث رحمه الله علیه ایته خاتونلار ننگ
 ایرلارنده بش حقى باردر اَوَّل ایرلار خاتونلارن
 نامحرّم ایرلارگه کورستماسون ایکنچى خاتونون پرده دن
 چقار مسون اوچنچى خاتونلارینه حلال طعام یدرسون
 بشنچى ایرلار خاتونلاریغه ظلم قیلماسون بو مسئله لار
 کتاب قاضیخانده مذکوردر اما ایرلار خاتونلارنى
 دورت توریده صوغو بله جزا بیرمک درست اَوَّل
 ایر خاتونیه زینت لنورگه قوشسه خاتون زینت لانماسه
 ایکنچى ایر توشا کینه چاقرسه خاتون طاهره بولوب
 توشا کینه کیلماسه اوچنچى خاتونى نماز اوتاماسه
 جناب بدن وحیض دن غسل قیلماسه دورتنچى ایر
 خاتونى ننگ مهرنى تمام قیلماغان بعدنده خاتونونى
 اورمق جائز ایماس در کناهللى بولور وهالانکه کوب
 ایرلار خاتونلارنى بی کنساره یرده اذا بیرهلار مثلا
 دنیاسى تار وکسبى بولمهسه یاکه بر بلا وقضا کلسه
 وما اشبه لار اوچون آچوی چغوب خاتونونى ایذا
 بیرهلر وهالانکه بو اش خاتونندن ایمس در البته
 الله تعالی دن در ایمدى ایرلار خاتونلارنى شریعت

قوشمغان یرلارکه بیرو حلال ایس امارخصت بیرکاج
 انکار قیلمایمز بز خاتونلار ناقص العقل مز حدیث
 شریف موجبجه هن ناقصات العقل والدین بز لار
 عقل و دین جهندن ناقص لارمز یعنی کیم لارمز شول
 جهندن ایرلارمز بر سوز ایتسه لار بز ضعیفه لار بش
 سوز جواب بیره مز حاصل الکلام هماقتلیک وقصور
 بزده در ایمدی بودیارمزده کوب ایرلار بز ضعیفه لارکه
 اطاعت ایته لار هر بر کامراد نا معقول لارمزنی قبول
 ایته لار ایرلارننک خاتونلارغه اطاعتنی علامه قرب
 قیامتدن دیمش لار الرجال قوامون علی النساء یعنی
 مسلطون فی امور هن وتأدیبهن عن عبد الرحمن
 بن عوف انه قال علیه السلام المرأة الصالحة خیر
 من الف رجل غیر صالح وایما امرأة خدمت زوجها
 سبعة ایام اغلق عنها سبعة ابواب النار وفتحت لها
 ثمانية ابواب الجنة تدخل من أيها شاءت بغير حساب
 وعن انس ابن مالك انه قال علیه السلام المرأة اذا صلت
 خمسها وصامت شهرها وحفظت فرجها واطاعت زوجها

تدخل من ای باب شات من ابواب الجنان رواه
ابو نعیم تمت

❁ بیت کتبت کتابی بسعی جمیل ❁

بوقت کثیر و عمر طویل * اخاف من الموت اذا جاءنی
اباع کتابی بثمان قلیل * تمام

❁ افعال من حقنده بر نچه آیات ❁

كوره مز قافله تنك اوتكانن فاش

كوترمس مز خطر لیغ اویقودین باش

سوزمز قتیغ تلیمز آچیغ قلبمز تاش

نچوك جان بز نچوك تنمز نچوك ذات

وكرنه بو جهان رس-واسیدر بز

خلایق ایچره فتنه باشیدر بز

تلمز خلاق ارا تسبیح وتهلیل

ولیکسن باطنمز ریا وتذویر

ایرور باشدین آیاق بارچه سی عیب

مکر عفو ایلاسه علام الغیوب

خزینسه آچقچی بز ننگ زباندر

آنکار بر نقطه بولسه کوب زیاندر

یمان سوزدین بولور ایمان قرانغو

ضرردین اوزکه بزکه فایده بارمو

سچوك تىللار عجب الوغ خزىنه
 عطا قىلغان بىلان بولمس كمينه
 آچوق تىللى آچوق يوزلى بولا آساق
 مروتلى وملايم سوزلى بولساق
 بو خصلت لار موافقى بولسه بزدە
 اميد اولدر خدايم ديسك بزدە
 بقاسز معصيت لار كه بقامز
 كه اوز جانمىزغه اوت يقامز
 كىربوسى رىا بىزننىك اشيمز
 كىمگە تاثير قىلور ايتكان سوزمىز
 جايب قالين بايب طاعت جمالين
 قويوبمىز باشمىزغه بالين وبالن
 هميشه بنده دىندر زارى قىلمىق
 نه حددر باشمىزنى يوقارى قىلمىق
 تىكانىك هم كوتردى يوقارى باش
 يوشىز بولدى كوردنكىمى آنى فاش
 اكر نفسنى هميشه توتىساق كم
 درست اخلاص برله بولمىغاي هم
 ايرور كىونكىمده كوب راز نهانى
 بوزم بوقدر تورب ايتوركه آنى

اوزنك سن عالم السرّ والحقیات
معیندر سنكا مجموع نیات

* * * تم * * *

ترتیب ایتوب یازغوچی شهر قزاندہ پچن بازار
محلہ سندہ معلمۃ الصبیان زوجہ ملا خواجہ احمد مظفری
قزان غوبرناسی تنوش اویازی الوغ طورمی
ایلننک امام جامع خطیب و مدرس
ملا عبد الولی بن ملا عبد الستار
قزی ماہروی
اثری در

۱۳۱۷ ہجری یل ۲۱ ہجری ذی الحجہ
۱۹۰۰ ہجری یل رومی ۲۱ ہجری آپریل
یوم چہار شنبہ تمام